

PRIJEDLOG ZA UVOĐENJE IZBORNOG PREDMETA

Organizacija pravosuđa

A. Obrazloženje

Dok se teme iz područja funkcionalnog procesnog prava (sudskog postupka) iscrpno izučavaju na dodiplomskom studiju, organizacijsko procesno pravo znatno je manje zastupljeno u nastavnim sadržajima predmeta pravnog studija. U međuvremenu, upravo je organizacija pravosuđa - kako u užem smislu (kao organizacija sudova i drugih državnih tijela koje sudjeluju u obavljanju funkcije pravosuđenja), tako i u širem smislu (kao organizacija svih institucija i profesija koje doprinose funkcioniranju pravosuđa) – od državnopravnog osamostaljenja Hrvatske doživjela intenzivne promjene. Sustavni problemi u procesu osiguravanja pravne zaštite građanima, posebno u građanskim, obiteljskim i trgovačkim predmetima, učinili su poznavanje i izučavanje organizacijskih pravosudnih tema neophodnim radi suočavanja s problemima funkcioniranja pravosuđa. Nedostatak znanstvene i stručne podloge često onemogućava razumijevanje, planiranje i predviđanje učinka organizacijskih reformi. S druge strane, raste javni interes, a tako i interes studenata za teme funkcioniranja pravosuđa i dosege pravosudnih reformi. Upravo zbog iskazanog studentskog interesa, a imajući u vidu i dosadašnja iskustva, predlažemo da se ovaj predmet uvrsti u krug izbornih predmeta.

B. Okvirni nastavni program

1. Predmet „Organizacija pravosuđa“ izvodio bi se u zimskom semestru (dva sata nastave tjedno), na IV godini. Nositelj kolegija bio bi prof. dr. sc. Alan Uzelac, a u izvođenju nastave bi sudjelovali prof. dr. sc. Mihajlo Dika i mr. sc. Jasnica Garašić.
2. Nastava bi okvirno pokrivala sljedeće tematske jedinice:
 - a) Pravosuđe: definicija i razgraničenje; značenje za proces europskih integracija
 - b) Institucije i profesije koje sudjeluju u obavljanju pravosuđenja: opći pregled
 - c) Područja djelovanja pravosuđa: opći pregled
 - d) Uloga pravosuđa u osiguranju temeljnih ustavnih vrijednosti: demokracija, vladavina prava, podjela vlasti, zakonitost
 - e) Nezavisnost pravosuđa: individualni i profesionalni aspekti
 - f) Građani i pravosuđe: pravo na pristup pravosuđu, pravo na postupak u razumnom roku
 - g) Sudbena vlast: definicija i razgraničenje; Sudovi: vrste, teritorijalna nadležnost
 - h) Organizacija kadrova u pravosuđu: suci, državni odvjetnici, pomoćne sudske službe, odvjetništvo, javno bilježništvo, drugi sudionici u obavljanju pravosudnih funkcija
 - i) Efikasnost pravosuđa: definicija, evaluacija i pravosudne statistike
 - j) Reforma pravosuđa: pregled problema i mogući pravci kretanja

C. Literatura

i.) Osnovna

1. Uzelac, A. (priređio), Zakon o sudovima, Naordne novine, 2004.
2. Uzelac, A., Europsko sudstvo: između birokratske organizacije i korporativne svijesti, u: Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, 43:5/1993, str. 515-550
3. Dika, M., O razvitku instituta sudske (sudačke) nezavisnosti u zapadnoevropskom civilizacijskom krugu: pokušaj rekonstrukcije povijesne geneze, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, 42/4 (suppl.):1992, str. 511-533
4. Krapac, D., Uvod, u: Zakon o kaznenom postupku i drugi izvori hrvatskoga kaznenog postupovnog prava, Zagreb, Narodne novine, 1999.
5. Uzelac, A., Hrvatsko pravosuđe u devedesetima: od državne nezavisnosti do institucionalne krize, Politička misao, 38/2:2001, str. 3-41
6. Uzelac, A. Novele Zakona o sudovima i Zakona o Državnom sudbenom vijeću - elementi reforme organizacijskog sudbenog prava, Pravo i porezi, 3/2001, str. 26-36
7. Uzelac, A., Vladavina prava i pravosudni sustav: sporost pravosuđa kao prepreka pridruživanju, u: Ott, K. (ur.), Pridruživanje Hrvatske Europskoj uniji: Izazovi institucionalnih prilagodbi, Zagreb, Zagreb, 2004, str. 99-123

II.) Dodatna

8. Uzelac, A., Granice reforme pravosuđa: slučaj imenovanja predsjednika sudova, Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu, 52/2:2002, str. 289-318
9. Uzelac, A., Hrvatsko procesno pravo i jamstvo pravičnog postupka iz Europske konvencije o zaštiti ljudskih prava, Zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci - Supplement: Spomenica prof. dr. Đuri Vukoviću, 19 (1998), str. 1005-1030
10. Uzelac, A., Lustracija, diskvalifikacija, čistka. O procesnim i ustavnopravnim problemima izbora sudaca u prijelaznom razdoblju, Iudex, 1(1995), str. 413-434
11. Uzelac, A., Obvezatno odvjetničko zastupanje, Pravo u gospodarstvu, 37:2 (1998), str. 149-185
12. Uzelac, A., Pristup pravosuđu – analiza stanja u RH, <http://alanuzelac.from.hr/Pdf/access.pdf>
13. Praksa Europskog suda za ljudska prava u odnosu na RH, <http://www.echr.coe.int> (HUDOC); <http://www.vlada.hr> (Strasbourg)